

nieuwe landelijke geheime organisatie die het daadwerkelijk verzet ter hand zou nemen. Eind april kwam hij met een zestal anderen samen die hij in zijn werk had leren kennen: Gerrit Kleinveld (de deelnemer aan de overval van Joure die uit de bunker van het concentratiekamp Amersfoort ontsnapt was), B. Graafhuis, een medewerker van de Radiodienst, Jan Brouwer, een veekoopman uit de buurt van Amersfoort, D. van der Meer, een communist uit Amersfoort, Johan Doorn, de samensteller van *De Oranjekrant*, en Willem Santema, een verzetsman uit Sneek die aan Dobbe sinds '41 hulp verleend had. De nieuwe organisatie tot welker oprichting zij besloten, gaven zij een trotse naam die de overkoepelende functie aanduidde: 'Raad van Verzet in het Koninkrijk der Nederlanden'. In de persoon van Thijssen waren die Raad van Verzet en de Radiodienst één geheel – en Six kon niet anders doen dan met verontwaardiging constateren dat de man die notabene formeel nog steeds zijn ondergeschikte was, volledig zijn eigen gang ging.

Met drie zenders, waarvan twee werkten.

Nationaal Comité

Zoals wij in ons vorige deel schetsten, was begin '42 uit het bijeenkomen van drie componenten (het Politiek Convent, de groep-Paul Scholten en het tweemanschap Menten-Ringers) het z.g. Grootburgercomité gevormd dat eind januari onder voorzitterschap van de anti-revolutionaire leider Jan Schouten voor het eerst in vergadering bijeengekomen was.¹ Uit dat comité, dat te groot geacht werd om vaak te vergaderen (dat is nadien slechts een tweetal keren het geval geweest) had men een kleine commissie gevormd, het Nationaal Comité, dat de eigenlijke werkzaamheden zou uitvoeren. Dat Nationaal Comité bestond uit drie politieke voormannen: Schouten (ARP), Verschuur (RKSP) en Vorrink (SDAP), en twee partijlozen: Menten en Ringers. De traditionele politieke partijen waren er dus in de meerderheid en dit was ook geheel in overeenstemming met hun wensen: in de overgangstijd moesten zij hun stempel drukken op de ontwikkelingen – niet een beweging als de Nederlandse Unie, niet de secretarissen-generaal, niet een Drie-manschap als door Schimmelpenninck in de zomer van '41 gevormd was.

¹ Aanwezig waren toen: mr. T. J. Verschuur (RKSP), J. Schouten en dr. J. J. C. van Dijk (ARP), prof. dr. J. de Zwaan (CHU), mr. M. H. de Boer en mr. J. Rutgers (Liberale Staatspartij), mr. A. M. Joekes (Vrijz. Democr. Bond), Koos Vorrink (SDAP), prof. mr. P. Scholten, prof. dr. J. A. J. Barge en prof. ir. W. Schermerhorn (groep-Scholten), mr. E. E. Menten en ir. J. A. Ringers. Aan de latere vergaderingen namen ook ir. A. H. Ingen Housz en (vermoedelijk) H. D. Louwes deel.